

ÁLLATTENYÉSZTÉSI ÉS TEJGAZDASÁGI LAPOK

A „GAZDASÁGI LAPOK”
INGYEN MELLÉKLETE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., József-utca 15. sz.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, az előfizetési és hirdetési pénzek a kiadóhivatalhoz czimzendők.

Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.

Előfizetési ár a „Gazdasági Lapok” nélkül:

Egész évre --- --- --- 10 kor.
Fél „ --- --- --- 5 „

Az e lapokban foglalt minden cikkkel az utányomási jog fenntartva.

TELEFON: József 40—66.

TARTALOM.

	Lap
Megértés? — Buzzi Géza Félix	169
A lovak etetése és hizlalása kukoriczsilageval. — Rothmeyer Imre	170
Fiatalsági konzorcium	171
Az elraktározásra szánt vajgyártása. — Rogers L. A., Thompson S. C. és Keithley J. R.	171
Könyvismertetés	171
Kérdések és feleletek	171
Kérdések: Erdemes-e öreg, kiérdemesült lovakat hizlalni? M. M. — Ökörjáróm. P. A.	
Feleletek: Oldenburgi fajta ló előnyei és hátrányai. Schandl József. — Pirk László. — Másfél éves mangalicza nazi hizlalása. F. Z.	
Aprók	172
Hírek	172

Megértés?

Irta: Buzzi Géza Félix.

E hó 6-án a „Gazdasági Lapok”-ban megjelent szemlémben szóvá tettem a »Mészárosok és Hentesek Lapjának« kirohanását a Gazdaszövetség, illetve az agrárius tábor kassai naggyűlése ellen. Nem teszek ahhoz mitsem, de egy jöttöt sem veszek el abból, a mit megírtam.

Utóbbi lap július hó 11-iki (28-dik száma) foglalkozik a június 6-iki szemlepsztilálával »Mindig ugyanaz az ének« czímen, melyben t. Komáromi Sándor kollegám mosakodik, hogy bizony ő korántsem nézi le a nemzeti termelést, de nem azonosítja magát táborunkkal, mert vannak, »há!« Isten, ugymond »Magyarországon mások is, nemcsak a gyűlés résztvevői, a kik termelnek, sőt vannak foglalkozásuk, nem gazdák is, a kiknek termelése inkább vonható a nemzeti termelés alá, mint azé a gazdacsoporté, melyet az osztrák Hohenblum lovagék, a Pantz lovag vezetése alatt álló másik gazdacsoporttal szemben Kassán képviselhettek.«

Ezen tételnél megengedi t. kollegám, hogy mindenki és minden gazda nem jelenhetett meg Kassán és hogy vannak a világon bizonyos kartellek, trust-ök, vannak érdekszövetségek és vannak »ad hoc« érdekeltségek. No lám, Hohenblumék nagyon sok borsot törtek már a magyar agráriusok orra alá és ha most velünk »ad hoc« szövetséget kötöttek a Balkán marhabehozatala ellen, az még nem jelenti azt, hogy a magyar mezőgazdaság Hohenblumék vazallusává vált. Hiszen »ad hoc« szövetséget köt az ipar és kereskedelem, nevezetesen a mészárosok és hentesek ipartestülete a más ipari foglalkozással és hozzátartozandóival is. Tehát a mi bűn a mi táborunk részéről, *erény* volna odaát?

Azon kitétele, hogy Kassán *tót* földművesek is hozzájárultak a t. cikkirő által *jól kiczirkalmazott magyar határozati javaslatoknak* nevezett tételhez, két válaszunk van. Az, hogy azok a tótok is érzik a Balkán élőállat import által előidézendő károkat és mindenesetre még a gazdaggyűlés előtt meg lett nekik magyarázva, ezt feltételezzük a »Gazdaszövetség« részéről a javaslatok mibenléte, a melyekhez ők eleve máris hozzájárultak és a szavazás csak megerősítése volt előbbeni hozzájárulásuknak.

Az elv és létkérdés talán a nyelvkülönbözet elé való. A válasz másik része pedig az, hogy a vidéken tartott gazdaggyűlés szinmagyar ugyhiszük nem lehet és csak dícsérhetjük, a mire ugyan a Gazdaszövetség nem szorul, mert hiszen ember az a maga talpán, melyhez főleg a kisemberek tartoznak, mindig az ország más és más részében rendezi naggyűlését.

Azon megjegyzésre, hogy *csak a gazdának van joga élni és gyarapodni hazánkban*, arra a válaszuk az, hogy a gyarapodást teljesen kapcsoljuk ki, a mi pedig az életet illeti, egy kérdéssel felelünk: »hát élet ez?« Gondoljon csak a mostani szerencsétlenségekre az aratás idején. A gazda csak évenként egyszer arat, míg a tisztelt tuloldal egész éven át, igaz, hol nagyobb, hol kisebb szerencsével.

A mi az állati bőrök és szőrök vámmentes behozatalát és növényi és technikai zsiradékokhoz szükséges állati és növényi fagygyut 250 K-ás és a beleket, hólyagokat 8 K, illetve 5 K-ás vám mellett szabad behozni, talán az egyetlen pont, a miben egyezünk. De t. kollegánk, ha emlékezete nem hagyja cserben, talán visszaemlékezik, hogy éppen e lapokban és a »Hazánk«-ban in illo tempore, boldogult Ordódy Lajos, ugyancsak kemény cikkeket bocsátott közre a Széll—Körber kiegyezés alkalmával és bizony Széll Kálmán miniszterelnök mindennek elnevezte őt, csak nem nagyságos urnak. Ez tehát nem ujság, csak hogy a kiegyezés és kereskedelmi szerződések előtt állván, Komáromi kitétele időszerű. Eszembe jut a gondolatolvasó és kereskedő utazása. Kérdi utóbbi, hogy találja ki, mit gondol, mire az előbbi a konzultálásért 100 forintot kér és ezt megkapva elmondja, hogy a kereskedő most Wienben volt, jól bevásárolt hitelbe s azon töri a fejét, hogy az árut eladja és csődöt mondjon. »Ugyan nem erre gondoltam, feleli a kereskedő, de nagyon jó eszmét adott nekem.« Különösen, mikor a Ceres és kókuszszir használatát már a falukon is terjed, az ipar és kereskedelem tehát a t. tuloldal révén, akkor éppen ezen vámk nagyfokú felemelésére is kell gondolni. De mit szól majd ehhez az osztrák ipar és a roi de Prusse? Hogy a zsirbehozatal 35.000 q-val kisebb és csak a fele a múlt év ugyanezen időszakának, arra az a válaszuk, cherchez les alliés-eket a Balkánon. Az okoskodást kellene talán a háborúval is indokolni és összeköttetésbe hozni. Ugy-e bár? Hogy e miatt 185.000 q al növekedett a növényi zsir behozatala, az a helyzet természetes folyománya.

A tőzsdeárjegyzéseket, a hol gabonától egész a zsirig, minden spekuláczió alapul, ne tessék tulkomolyan venni. Ott játék folyik. Avagy talán indokoltnak találja a t. cikkirő, mikor egész országárszék viz alatt állanak, midőn nagy aratási bajok vannak, a mikor a kereszték alá, ne hogy kicsirázzanak a gabonák, szalmaalmokat kell rakni, hogy a földművelésügyi miniszterium vétkes könnyelműségében és az ország hitelérdekében a valónál mindig több termést mutat ki és csak 200.000 q kevesebb buzát az első számszerű becslésnél? Hogy erre és egy napsütésre a gabona ára 11'63 ról 11'29-re esik vissza, azt

ki bánja? No lám, lehetne, ha nem volnának az ilyen esetek tragikusak, nevetni rajta. Ugy-e bár? De hát a tuloldal örül ennek, hiszen ez a marha és sertés árát is lenyomhatja, de a fogyasztó az tovább fizeti a magas árakat. Igy van ez, vagy nem?

Bátorkodtunk azt is közreadni, hogy a fogyasztóknak 75%-je a gazda. Ezt Komáromi kijavítja a kivándorlással és indokolja, hogy csak 68%. Feltéve, de meg nem engedve ezt is, bátorodom közbevetni, hogy a munkaerő csökkenésével nem drágul-e minden? Hiszen a nemzetgazdaság alaptétele révén a kevesebb munkaerő megdrágítja a termelést. De ugy hisszük, hogy a kivándorlás ellen a mi táborunk mindent elkövetett, de hát éppen a politika és a nagytöke tehát ismét a t. tuloldal, az ipar és kereskedelem érdeke kívánja a kivándorlást. Éhezik a szegény emberek fuvardíjaira.

Ha azonban még a fogyasztók 68%-át vesszük is alapul, nem írjuk alá, de nem is vesszük komolyan t. kollegánk azon állítását, hogy a gazda csak a maga termelvényeit fogyasztja. Miként élnének meg akkor a vidéki mészárosok? Hiszen ma a kisember is már hetenkint 2-szer hust fogyaszt. Avagy talán nem dul nála a sertésvész és a vele nagyon is azonos baromfikolera mint a nagy és középbirtokosnál? És gondolják-e a tuloldal, hogy azok a *saját fogyasztási és értékesítő szövetkezetek*, melyekből a *gazda állítólagosan* él és melyeket annyira gyűlölnék, már oly nagy hányada azon üzletvilágnak, a melyekből a gazda szükségletfedezése eszközölhető? Csak azután következnek a cikkirő szerint a termelő vagy feldolgozó ipar és a közvetítő kereskedelem haszna. Ha így volna, nem volna akkor már sem falusi bolt, sem koresma. Csak hogy az áll fenn, hogy éppen az utóbbiak cserekereskedelmet üzve, a népet kiuzsorázzák és gazdagodnak. A kiskereskedő és koresmáros egy tekintélyes részéből lesz aztán a bérlő, földbirtokos, a nagybérlő és nagybirtokos. Ugy-e, ez is arany igazság, miből az következik, hogy a szövetkezeti mumus bár nagyobbodik, de mégis csak egy cseppecske a Duna áradó vizében.

A statisztikáról, melyre Komáromi Sándor oly nagy súlyt fektet, mindig meg volt a magam véleménye. Annak helyessége három betegségben szenved. Az egyik az adat- és hirszolgálat megbízhatóságának és helyességének a hiánya, másodsor pedig a felsőbb állami és politikai érdekek behatása alatt nyög. Tres faciunt collegium s ily az értékmegállapításokat sem kapcsolhatom ki, melyek, ha akarom vehesek, ha nem akarom, nem vehesek. Csak azt tudom, reájuk czáfol p. o. az exportnál a pontos angol statisztika, mely sokkal megbízhatóbb adatgyűjtéseken alapul és régiebb keletű lévén a miénknél, alaposabb is. Igy tehát, bár nem érkezett még meg a fiumei czápa a nagy hidegben mégis a 3'39 kg. fejenkénti sertéshusmennyiség fogyasztást, még a csecsemőket is belevéve, csak kacsának minősíthetem.

Fentartom, a mit a középbirtokos osztály tönkremenés okairól június 6-iki szemlémben megírtam a gabona, marha és sertésárakat ille-

HUNGÁRIA

ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, BUDAPESTEN.

== Részvénytőke 6,000.000 korona. ==

Központi irodák: Budapest, IV., Károly-körút 2.

Elnök: gr. Károlyi Imre. Alelnökök: br. Fejérváry Imre és Székely Ferencz udv. tan. A választmány elnöke: Gr. Tisza Kálmán

Kartellen kívül, olcsó díjakkal, előnyös feltételekkel köt: =====

Tűz-, élet-, baleset-, betörés-, szavatossági-, üveg-, jég- és **állatbiztosításokat**

(lovak és szarvasmarhák biztosítása elhullás, kényszervágás és járványos betegségek ellen.)

töleg. Ne tessék az 1897-iki 20·69 K, 1898-as 23·47 K buza, 14·76 K és 16·71 K-ás rozsa árakat kivenni egyedül a sokféle árak közül, hanem tessék, hogy is mondjam és mégis messze ne menjek, 1867 óta az árakat és természetlagokat kistatisztikázni, még pedig len vidékről-vidékre, árvizes területről árvizesre és csapásokkal látogatottakra kiterjeszkedve, azokkal a sok extra levonásokkal, melyekre nincs statisztika és melyeket a t. tulajdonosok alkalmával eszközöl és a mi a fő tényező, úgy egy kicsit nem lévén a mi táborunkban, csak egyszer évenként aratás és nem egész éven át, mint önöknél, de a pénzszükség annál bővebben, az augusztusi, szeptemberi, no és még conciliáns is vagyok, még az októberi árakat is hozzávéve, kimutatni, vajjon az a kiszedett ad hoc statisztikai bolondéria fentartható-e, nem is szólva a remek lex Darányi-ról, a cselédtörvényről, mely a közép-birtok teljes elföldelését eredményezte. Hallgatók még a kartellek, trustök és ügynökeik manipulációiról, mely ismét a t. tulajdonos bűneit terheli.

Azzal fejezi be Komáromi Sándor t. kollégánk cikket, melynek folytatása is lesz, miként a miénknek, hogy:

»Az iparosok, a mennyiben husiparosokról van szó, nálunk a céhek megszűnése óta kurrens üzletekből sohasem tudtak meggazdagodni.

egyensúly helyreállításáról és megértésről szó sem lehet. Nemde, hogy éppen az ipar és kereskedelem, ugyszólván egyedül áll a nagytőke szolgálatában.

Hogy azonban a »mészáros és hentes«-ipar helyzete nem oly sötét, mint a t. cikkiró lefesti, annak bizonyítéka, hogy éppen a t. cikkiró egyesületének egyik illusztris tagja, kihez engem is jó barátság fűz, több ízben mondotta, hogy lehet az adott viszonyok között is megélni, félre is lehet tenni, bárha a nagy vagyonok szerzésének ideje, miként nála is jelenleg megszűnt, mert elmúltak azok a jó táblabíróidőszakok, mikor a kényszereladásokon aratni és a vágóhulladékok eladása révén befolyt összegekből lehetett a személyzetet eltartani. (De meglehet élni, hiszen az azelőtt 18 filléért árusított paczal ára most 68 fillér.) A fogyasztók ízlése is javult, kényesebb lett, az egészségügyi törvények is szigorúbbak és még több több stb., stb., de azért még félre is lehet tenni. A mi ellen általában panaszkodnak orbi et urbi, az a pénz drágaság, a bankok uzsoráskodása, mely mindkét tábor egyaránt sújtja.

E cikk végszava gyanánt, engedje meg Komáromi Sándor t. kollégánk megjegyezni és pardon e kemény szóért, hogy kirohanásaival korántsem fogja a gazdák évenként megnyilatkozó nagygyűlésének hatásait lerombolni. Ki-ki

másának 117. bulletinjében W. A. Cochel tanár foglalkozik ezen kérdéssel és a jelzett kísérleti állomás ez irányban végzett kísérleteivel. A kísérletnek célja volt megállapítani a kukorica-silage tápértékét a rétisznával és másféle szálastakarmánnyal szemben. A kísérletnek 21 igásló volt alávetve. Az eredmény a következő volt: azon lovak, melyek kukorica-silage kaptak, kevesebb abraktakarmány adagolása mellett a kísérleti időtartam elteltével szebb és jobb kondícióban voltak, mint azok a lovak, melyek valamivel nagyobb adag abraktakarmány mellett egyéb szálastakarmányt kaptak. Ezen kísérletnél a lovak 5—25 pound silage kaptak. A kukorica érett állapotban került a silóba. A bulletin megjegyzi, hogy ha a lovak erős munkát végeznek és erősen ki vannak izzadva, nem szabad a silageadagnak túl nagyok lenni, mert ez esetleg káros hatása lehetne.

Michigan állam gazdasági kísérleti állomása szintén végzett ez irányban pontos kísérleteket. Az utolsó kísérlet hét igásfogattal történt, a kísérleti időtartam 12 hét volt. A lovak nem végeztek túlerős munkát. A lovak egyik része igen jó minőségű rétisznát és szemes abrakot, a másik rész pedig 15 pound kukorica-silage és szemesabrakot kapott. A 12 hét elteltével az eredmény a következő volt: a silageval etetett lovak 5 pound átlagos súlygyarapodást értek el

aszénával takarmányozottakkal szemben, pedig a munkateljesítmény ugyanaz volt. A silageval etetett lovak általában jobb kondícióban voltak.

Shaw birtokos Medicine Lodge-ból (Kansas állam) már sok év óta eteti lovait és hizómarháit kukorica-silageval. Miután e kérdéssel már évek óta foglalkozik, véleménye mérvadó; ő 40 drb igáslovát állandóan silageval eteti és az eredménytel minden tekintetben meg van elégedve.

Watson, Woods Bros és Kelley az Egyesült-Államok egyik legnagyobb lovimportáló cége is állandóan silage ad importált lovainak. A napi adag 6—8 pound. Véleményük szerint a kukorica-silage etetésének eredménye; a meglehetősen súlygyarapodás, jó kondíció és az — olcsó takarmányozás.

Az Egyesült-Államok keleti részén gazdálkodó farmerek, főleg télen adnak lovaiknak állandóan kukorica-silage, midőn a munkaidő rövid, az etetési időtartam pedig hosszú.

Természetesen azon igáslovak, melyek erős munkát végeznek, rövid déli etetési idővel, (Amerikában miután a napi munkaidő 10, a napi munkaidőben 11 óra, a déli etetési idő 1 óra) nagyobb adag abraktakarmányt kívánnak ezeknél a kukorica-silage nagyobb mérvű etetése, erős munkateljesítmény mellett nem ajánlatos.

Az utolsó hizlalási szezonban sok hizott marha került piacra, a melyek állandóan kaptak kukorica-silage, még pedig meglehetősen nagy adagolás mellett. A következő piaci árfeljegyzések bizonyítják, hogy a silageval etetett hizómarhák mily szép és magas árért lettek eladva. Egy állathizláló szövetkezet De Kalbból (Illinois állam) több szállítmány hizómarhát adott el 9 40 dollár árért, százsúlyonként. Ezek az állatok szálastakarmány helyett kukorica-silage kaptak. Ugyancsak a chikagói piacpon adta el E. F. Miller tekintélyes gazda göbölőit, melyeket szintén silageval etettek, alig valamivel olcsóbban.

Sok hasonló példát hozhatnánk, a kukorica-silage etetése érdekében. A kukorica-silagenak egy, a mai nehéz gazdálkodási viszonyok között, még nem becsülhető előnye van másféle takarmánnyal szemben, ez pedig az olcsósága. Statisztikailag be van bizonyítva, hogy a kukorica-silage etetése, természetesen a silagenak jónak kell lenni, száz pound súlygyarapodás mellett 1·75—2·25 dollár megtakarítást jelent. Ez pedig a mai nehéz viszonyok mellett nagy szó.

Ha egy gazda hizlal, a silóépítéssel és silage-etetéssel nem csak a hizlalást teszi olcsóbbá, tehát nagyobb a haszna, hanem a különben értéktelen kukoricaszárát és levézetet is gazdaságosan értékesíti. A siló és silage ma már nem-

49-ik ábra. Belga kanczák szállításra készen Menzeles Frères cég udvarán Brüsselben; gróf Hoyos Miksa németladi ménese részére.

Egyiknek-másiknak néha beütött egy-egy szállítás vagy a mellékesen folytatott kereskedelem, de a legtöbbje éppen olyan hamar le is vitézlett. Hiszen vásárpénztárt, lóhustüzemeket nem azért kellett csinálni, mert a husiparosok a »busás haszon«-ból megmilliomosodtak, avagy öreg korukra töképezésekké lettek volna, hanem azért, mert a közvetítőkereskedelem zálogtárgyai voltak s a fogyasztóközönség egy része a megszokott husféleségekkel nem volt kielégíthető. Megesáppant forgalom, egyre drágább viszonyok közt és növekvő terhek mellett csak nem lehet gazdagodni? A mit kollégánk »Zetter és Mordio«-nak néz, az a kenyérüktől megfosztottak jajveszékése. A jajveszékés persze nem harmonikus. Sérti, bántja a zenei érzékszervét, pedig nem az a célja. Ez a megtépázott ország nem muzsikát, hanem megértést keres. Egyensúlyt az ország, egyensúlyt az egyén háztartásában.

Részben aláírjuk e sorokat. Amennyiben, hogy nem muzsikát, hanem megértést keres és egyensúlyt az ország, egyensúlyt az egyén háztartásában. Ha nem muzsikálnak a tulajdonoson, itt sem lesz zene. Az egyensúlyt legnagyobb szeretet és iparkodás mellett sem lehet helyreállítani. A mi a nagytőke a szocializmussal vivja élethalálharcát, mely ugyszólván minden termelvényeit az ország és egyének vagyoni biztonságáért a hadseregekbe önti, addig az

a maga útján haladjon. Ne ott keressen a kákán csomót, a hol nincs, a gazdánál, hanem ott, a hol van, az ipar és kereskedelem telhetetlen molochján. A nyakatekert statisztikának rég be-fellegzett. Inkább hasson oda, hogy szép márványozott és jó húst mérjenek ki a mészárosok és élvezhető hentesárut a hentesek. Kétszer volt 4 hét lefolyása alatt az idén (és 16 év alatt, az ideieket leszámítva, 8-szor Budapesten) husmérgezésem úgy a hus, mint a hentesáru révén, holott még kánikula sem volt. Pedig nem sajnálom a pénzt, ha jóról és gyomorról van szó.

A lovak etetése és a hizlalás kukorica-silageval.

Irta: Rothmeyer Imre.

Lyons, 1913 július hó 20.

A lovaknak etetése kukorica-silageval ma már az Egyesült-Államok gazdájánál nem új dolog, mert a takarmánnyal szemben állandóan emelkedő magas ára, a földnek növekedő értéke és a többtermelés elve kényszerítik az amerikai gazdát a jó és olcsó takarmánnyal szemben felhasználására. Csak az a kérdés, minő és mennyi silage etethető; ennek eldöntésénél legjobb ha néhány hitelt érdemlő kísérlet eredményét vizsgáljuk.

Pennsylvania állam gazdasági kísérleti állo-

ban leli magyarzatát, hogy az összeírás két különböző évszakban hajtatott végre. A tavaszi összeírás az állatállomány maximumát, az őszi összeírás annak a minimumát tükrözi vissza. Más okai a csökkenésnek a sertésvesz, a mely 1895-iki összeírás után ütött ki, továbbá az újabb gazdálkodási rendszerrel kapcsolatban a legelőterületek fogyása és a szántóföld gyarapodása az állatlétszám esetét hozta magával. Utak és vasutak által a málhás állatok tartása fölöslegessé vált, az állatarak fölszökkenése és a nagy kereslet a bosnyák marha után, azonkívül az utóbbi 15 esztendőben nagyobb mértékű öltő belföldi husfogyasztás mind hozzájárultak az állomány apadásához. Az országos közigazgatás több intézkedése és pedig nemes állatok behozatala a honi tenyészanyag kiválasztás útján való javítása az állatállomány javulását eredményezte s így a mennyiség hanyatlásával szemben áll a minőség jelentékeny javulása.

Állatforgalmunk Szerbiával. Kapcsolatban a Szerbiával kötött kereskedelmi szerződéshez csatlakozó kölcsönös jegyzékváltáshoz, a földművelésügyi miniszter most kiadott rendeletében figyelmezteti az állategészségrendőri hivatalokat, hogy állatoknak, állati nyersanyagoknak és állati termékeknek bevitele a magyar szent korona országából Szerbiába és átvittele Szerbián keresztül csak ivégrehajtsági rendeletben előírt állategészségrendőri föltételek megtartásával történhetnek. Közli a miniszter a magyar és szerb szöveggel kiállítandó bizonyítvány mintáját, ezek kiállítása bélyegmentes, a kiállításért díj nem jár. Ha a bizonyítvány a kiállítás alkalmával szerb fordítással nem volt ellátható, a szerb fordításról a belépő állomásnak kell gondoskodni. A magyar területről Szerbiába elindított ilyen szállítmánynak állategészségrendőri ok miatt bekövetkezhető föltartóztatásából, vagy visszautasításából eredő kárra és hátrányra nézve a kockázatot és veszedelmet a szállító viseli. Az állatok, az állati nyersanyag és az állati termékek bevitelre, illetve átvitelre való bocsátása kizáróan a következő belépőállomáson történhetik: Tekia, Veliko, Gradiste, Ráma, Dubravica, Szemendria, Belgrad, Sabac, Mitrovicza és Mokra Gora. Abban az esetben, ha Szerbiába, v. Szerbián keresztül vasuton vagy hajón küldött élőállatszállítmányt, beleértve a baromfit a szerb belépőállomás visszautasítja, az ilyen visszaérkező belföldi származású szállítmány, a földművelésügyi miniszter külön engedélme nélkül csakis a földadasi állomásan kerülhet kirakásra.

A gyapjuárverések eredményei. Az idei gyapjuárverések első sorozata f. é. július hó 9. és 10-én folyt le. Az árverés ezuttal teljesen alkalmazkodott a külföldön uralkodó helyzethez, a mennyiben nálunk is a katonai szükséglet irányította a vásár alakulását. Ennek következtében az erős fésűs gyapjuk, valamint a durvább keresztezések és a takarók gyártására alkalmas czigája gyapjuk képezték az érdeklődés középpontját. Ezzel szemben a rossz ipari viszonyoknak megfelelően elhanyagoltak voltak, sőt nagyrészt eladatlanok maradtak a középfinom minőségek és ama szövetgyapjak, melyek divatkelemégyártására szolgálnak. A mindinkább ritkuló magas finomságú merino posztógyapjak, melyek biztos rendeltetéssel birnak és ezáltal függetlenek a konjunktura alakulásától, a tavalyi magas árakon mind elkeltek. Egyebekben az ár alap jelleményével párhuzamosan alakult, de a jobb mosási eredmények csak részben érvényesültek benne A középminőségű fésűs gyapjuk, hátmosásban átlag 5, szennyben 10%-kal emelkedtek; a durva keresztezések, valamint a czigája gyapjuk 20%-kal voltak drágábbak, mint a megelőző évi júliusi aukcióban.

Az árverésre került 12.000 zsákból elkelt 8500, egyes fajták a következő árakon:

Table with columns for breed (Fajta), weight (Súly), and price (Ár). Lists various Merino and other breeds with their respective market prices.

A legközelebbi árverési sorozat f. évi október 8 ára van kitűzve.

Az állatbetegségek összegezése 1913. július 13-án.

Table summarizing the occurrence of various animal diseases (bebetegés neve) between July 1st and July 13th, 1913, with columns for total cases and deaths.

Vásári tudósítások.

Budapesti vágómarhavasár. Hivatalos jelentés. 1913. július 17. Table listing market prices for various types of cattle and sheep.

Budapesti szurómarhavasár. Hivatalos jelentés. 1912. július 15. Table listing market prices for various types of sheep.

Sovány sertésárak. Úri Rezső bizományos, VIII., Népszínház-utca 22. Eredeti tudósítás 1913. július 15. Text describing market prices for lean hogs.

Köbányai sertésvásár. Eredeti tudósítás 1913. július 16. Table listing market prices for hogs from Köbánya.

Bécsi marhavasár. 1913. július 14. Table listing market prices for various types of cattle and sheep in Vienna.

Bécsi sertésvásár. Hivatalos jelentés. 1912. július 16. Table listing market prices for hogs in Vienna.

Vásári jelentés: Budapest, 1913. évi július hó 17-én tartott heti lóvásárról. Table listing market prices for horses.

Vásári tudósítások. Budapesti vágómarhavasár. Table listing market prices for various types of cattle.

1. Székessővárosi vágóra vásároltatt 122 darab. 2. Wien-i vágóra vásároltatt 16 drb. 3. Tulajdonjoga gyanus ló lefoglaltatt. - 4. Ragályos betegségre gyanus ló lefoglaltatt. - 5. Takonykór miatt a gypmesterhez küldetett - drb.

Hus és husteremékek: Marhahus: helyb. Ia hát. 1.64-1.76 K, eleje 1.30-1.38 K, IIa hátulja 1.20-1.60 K, eleje 0.96-1.24 K, vidéki Ia hátulja 1.12-1.28 K, eleje 1.00-1.12 K, IIa hátulja 0.80-1.08 K, eleje 0.70-0.90 K kg.-kint.

Növendékmarhahus: I. osztályu (pecsenyehusok) 0.00-0.00 K II. oszt. (leveshus) 0.00-0.00 K kg.-kint.

Borjúhúsok: Öltött, bérb., helybeli 1.30-1.40 K, vidéki 1.04-1.28 K, Ia hátulja 1.60-1.80 K, eleje 1.30-1.40 K, IIa hátulja 1.30-1.40 K, eleje 1.20-1.24 K kg.-kint.

Juhhúsok: Öltött, nyuzott helybeli Ia 0.00-0.00 K, öltött, nyuzott helybeli IIa 0.00-0.00 K. Bárány öltött, bérb. Ia 0.92-0.96 K, IIa 0.80-0.90 K, egészen, bér nélkül 0.00-0.00 K kg.-kint.

Sertésbúsok: szalonával, helybeli Ia 1.82-1.86 K, szalonával helybeli IIa 1.28-1.28 K, szalonával vidéki Ia 0.00-0.00 K, szalonával, vidéki IIa 0.00-0.00 K, szalonával nélkül, helybeli Ia 1.40-1.44 K, szalonával nélkül, helybeli IIa 1.36-1.40 K, szalonával nélkül, vidéki Ia 1.40-1.44 K, szalonával nélkül, vidéki IIa 0.00 0.00 K, friss karaj 0.00-0.00 K, sonka nyers, helybeli hátsó 1.6)-1.68 K, mellső 1.24-1.44 K, vidéki hátsó 0.00-0.00 K, mellső 0.00-0.00 K szalonva olvasztani való 1.44-1.52 K, sózott 1.40-1.44 K, pörkölt 1.50-1.56 K, füstölt 1.60-1.68 K, paprikás 0.00-0.00 K, hajt 1.52-1.60 K, zsír helybeli 1.56-1.60 K, vidéki 0.00-0.00 K, szalámi magyar új 0.00-0.00 K, nyári 1.28-2.00 K kg.-kint.

Baromfi: Élő: csirke rántani való 1.40-2.00 K, stíni való hazai Ia 3.00-3.40 K, IIa 2.40-2.80 K, káppan hizott 0.00-0.00 K, sovány 0.00-0.00 K, fiatal ruca 0.00-0.00 K, hizott 0.00-0.00 K, sovány 3.20-4.00 K. liba, fiatal 0.00-0.00 K, lud, hizott 10.00-16.00 K, sovány 5.00-7.60 K, pulyka, újdonság 0.00-0.00 K, hizott 0.00-0.00 K, sovány 0.00-0.00 K páronként, házinyul 0.00-0.00 darabonkint.

Tisztított: csirke Ia 1.30-1.80 K, IIa 0.80-1.20 K, jérsze Ia 2.00-3.00 K, IIa 1.20-1.80 K, tyuk Ia 2.00-3.50 K, IIa 1.00-1.60 K, káppan, helybeli 0.00-0.00 K, ruca, újdonság 3.80-4.00 K, hizott 0.00-0.00 K, sovány 2.40-4.00 K, liba, újdonság 6.00-10.00 K, lud, hizott 0.00-60.00 K, pulyka, újdonság 0.00-0.00 K, pulyka, hizott 0.00-0.00 K db.-kint.

Vad és vadhus: szarvas, egészen 0.00-0.00 K, őz, egészen 1.20-1.40 K, vaddisznó, egészen 0.00-0.00 K, dámvad egészen 0.00-0.00 K, nyul, nagy 0.00-0.00 K, vadlud 0.60-0.00 K, vadruca 0.00-0.00 K, fázán 0.00-0.00 K, fogoly 0.00-0.00 K, szalonka, erdei 0.00-0.00 K kg.-kint.

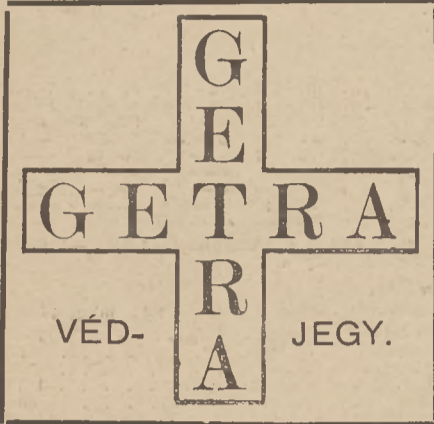
Tej és tejtermékek: Tej, teljes -28-28 K, lefölözött 0.00-0.00 K, tejszín, habnak 1.40-1.40 K, főzésre -28-28 K, tejföl -80-80 K, vaj szövetek centrif. tea-vaj 2.00-2.60 K, köptül 1.60-1.80 K, fűzö darabos 1.60-1.80 K, juh-vaj 0.00-0.00 K, tehénturó Ia -24-24 K, IIa -12-12 K, juh turó Ia 0.00-0.00 K, IIa -12-12 K, lóptól turó 1.30-1.44 K kg.-kint.

Tojás: friss tojás, teatojás - K, fűzö - K, alfdéli 000.00-000.00 K, erdélyi 91.-91.- K, meszes - K - K.

Laptulajdonos: ORDÓDY LÁSZLÓ. Feloldós főszerkesztő: BUZZI F. GÉZA.

Advertisement for 'SVÁJCZI TENYÉSZÁLLAT KIVITELI TÁRSASÁG' (Société d'exportation de bétail suisse pour la reproduction) featuring 'VAS LAJOS & BLOCH CHARLES'. Includes details about exporting Swiss livestock, contact information, and a drawing of a cow.

Szereti ön az állatait?

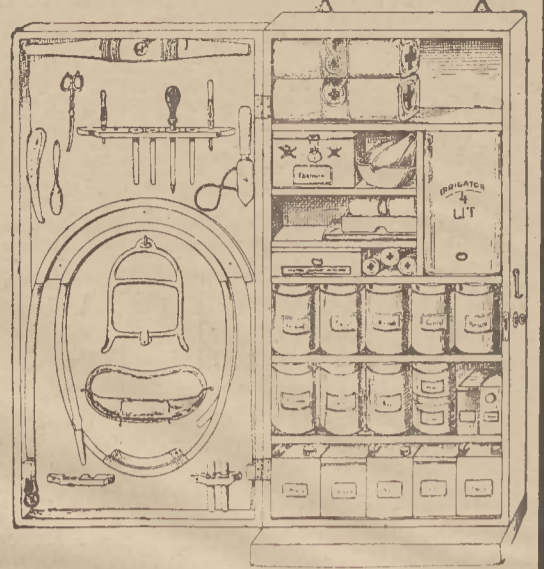
Ha igen, úgy kérjen bővebb ismertetést a törv. védett

„GETRA” állatmentő-szekrény-

ről. — A törv. védett „GETRA” állat-mentő-szekrény felszerelése magába foglalja mindazon műszereket, kötszereket és gyógyszereket, melyekkel szerencsétlenül járt vagy hirtelen megbetegedett állatainkon az állatorvos megérkezéig segíthetünk.

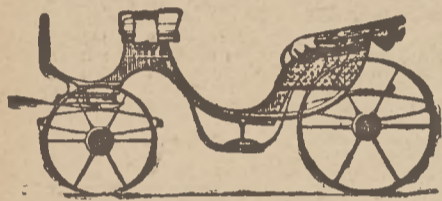
Bővebb ismertetést ingyen küld
főh. udv. szállító cég

Geittner és Rausch BUDAPEST,
VI., Andrásy-ut 18 A.

Stumpf Testvérek kocsigyártása.

Budapest, IX., Vágóhid-utca 2. Soroksári-út sarok. Alapított 1871.

Dus raktár új és használt kocsikból. Használt kocsik becséreltetnek és átalakítások elfogadtnak jutányos árak mellett. Ugyisinté mindenféle üzleti és gazdasági kocsik készítése.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kw.zda Ferencz János

az osztrák-magyar csász. és kir., a román királyi és bolgár királyi udvaroknak állatgyógyászati cikkekben való szállítója, kerületi gyógyszerész Korneuburg-ban, Wien mellett.

KWIZDA-féle RESTITUTIONSFLUID

mosóvíz lovak számára.

Egy üveg ára K 2.80.

Az udvari istállóknak és versenystállóknak 50 év óta használatos, mint kitűnő erősítő szer nagyobb munka végzése előtt és után, ingyuladásoknál stb. Trainingben nélkülözhetetlen.

Főrak'ár: Török József gyógyszerésznél Budapesten, VI., Király-utca 12. sz. VI., Andrásy-ut 26. sz.

AZ IDÉN VOLT JÉG!!

ha szab.

ISSELHARD-tejhűtőben

használja azt fel,
nagy megtakarításokat ér el!

Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket hazánk legelső tejgazdasági gépgyártótól:

az ALFA-SEPARATOR R.-T.-TÓL, BUDAPEST 56/Á.

Fajbaromfitelep Húgyagon, Nógrád megye. Nagytestű magyar fajtyúk tenyésztése. Keltető-tojások árai: ipolyvölgyi kendermagos darabja 50 fillér, 50 darab 20 korona; 1911., teljesen kifejlett, ivarérett tenyészállatok darabja 8 kor. Rázásmentes ingyen csomagolás.

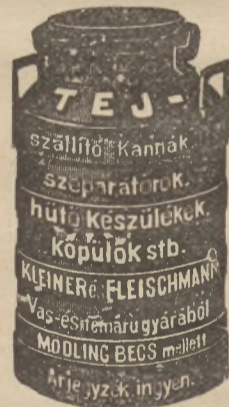

Sertés-eladások és vétetek

legjobban és legpontosabban eszközöztetnek, sovány, ugy hizott állapotban

URL REZSŐ

sertésbizományosnál,
BUDAPEST, VIII. ker., Nép-színház-utca 22. sz. (Polgári serfözde bérpalota). — Telefon: 97—05 interurban. Felvilágosítással készséggel szolgál.

GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE

Alapított 1900-ban. Igazgatóság Budapesten. VIII., BAROSS-UTCA 10. SZÁM.

Folyó év november hó 1-től saját székházába a Kálvin-térre helyeztetik át. Biztosítást elfogad tűz és jégkár ellen, ugyisinté az ember életére a legkülönbözőbb módzatok szerint előnyös feltételek mellett. Az üzleteredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek. A lefolyt 12 év alatt a tagok kétszer részesültek az üzletfélőslégből közgyűlési határozat értelmében díjvisszatérítésben. Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül az igazgatósághoz, vagy az ország minden egyes helyén működő képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

Alapítványok kormány hozzájárulásával	2,527.980.—
Tartalékok	3,857.603.—
Biztosított tagjainak fennállása óta kifizetett tűzkárokból	10,740.000.—
jégkárokból	5,042.000.—
Biztosított érték tűzben 1912. évben	860,000.000.—
jégben 1912. évben	68.000.000.—
Élettelzet állománya	15,240.000.—

A Gazdák Biztosító Szövetkezete társintézménye a „GONDVISELÉS” Országos Központi Segélyező Társulat útján 100 koronától 1000 koronáig terjedő temetési segélybiztosítások, valamint havi befizetések ellenében 1000 koronáig terjedhető leánykiházasítási (önálló) segélybiztosítások eszközöltetnek. Legelőnyösebb népbiztosítás. E társulat kebelében minden községben önálló helyi csoportok szervezhetők jótékony célú működéssel. Tájékoztatót készséggel küld bárkinek is a Társulat igazgatósága, Budapest, IX., Erkel-utca 20.

A SZŐLŐ TRÁGYÁZÁSA.

Irta: ORDÓDY LAJOS. — Ára 3 korona.

Ajánlott küldéssel 3.45 K. Utánvétellel küldve 3.65 K.

Gyakorlati utmutatás arra, hogy miként kell a szőlőket istálló- és műkereskedelmi trágyákkal úgy trágyázni, hogy a legjobb terményt a legnagyobb mennyiségben elérhessük.

Megszerezhető a „Gazdasági Lapok” kiadóhivatalában, Budapest, VIII., József-utca 15.

MIKROSOL

SZAGTALAN
LEGJOBB SZER

FALFERTŐTLENÍTÉSRE
PENÉSZ-ÉS
NYÁLKAGOMBA ELLEN

Egyedüli gyártói
LUTZ EDE ÉS TÁRSA
BUDAPEST VII. ÖRNAGY U. 4.